

College van Gedeputeerde Staten
van Noord-Brabant
t.a.v. de gedeputeerde Economische Zaken,
mevrouw ir. Lily Jacobs
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

ONS KENMERK	BIJLAGE(N)	ONDERWERP	DATUM
Id/avdw//br.010.036	--	perspectief 45-plussers/ Pact Brabant	30 maart 2010

Geachte college,

In SER Brabant is vastgesteld dat de positie van oudere werknemers (45-plussers) in toenemende mate onder druk komt staan als gevolg van de economische crisis. Het omslagpunt lijkt te liggen in het najaar van 2009: vanaf dat moment is de ontwikkeling van de jeugdwerkloosheid aan het stabiliseren en neemt de uitstoot van ouderen sterk toe.

Het recente kabinetsbesluit over de verlenging van de deeltijd-WW per 1 april vergroot de kans op extra uitstoot van oudere werknemers. Het is in wezen een afbouwregeling: van de verlengde instroommogelijkheid mogen vanaf 1 april alleen nog bedrijven gebruik maken die niet eerder werktijdverkorting hebben gehad. Voor bedrijven die nog steeds onvoldoende orders hebben kan dat dus betekenen dat men nu versneld moet gaan herstructureren.

Wij vinden dit een prioritair aandachtspunt, zowel landelijk als regionaal. Bekend is immers dat de langere termijnagenda er heel anders uitziet¹. De Brabantse arbeidsmarkt zal bij het definitief aantrekken van de economie weer snel geconfronteerd worden met de problematiek van structurele krapte op diverse deelmarkten. Tegen die achtergrond moet de komende jaren juist een omslag worden gemaakt om ouderen langer actief te houden in bedrijven. Daarom is het van groot belang dat er actie komt om een versnelde uitstoot van 45-plussers op korte termijn te voorkomen.

¹ Zie eerdere cijfers van SER Brabant: structureel tekort op de arbeidsmarkt rond 2016/2017 van ca. 50.000 werknemers. Voorts blijkt uit de eerste gegevens over de 'krimp' dat het aantal economisch actieven in Noord-Brabant tot 2040 zal afnemen met 10%.

In de SER hebben we de mogelijke oplossingsrichtingen op een rij gezet en daarbij ook gekeken naar de opties voor regionaal flankerend beleid. Wij vragen uw aandacht voor het volgende. Met betrekking tot de oplossingsrichtingen denkt SER Brabant aan het volgende:

1) Landelijke (fiscale)regeling oudere werknemers

SER Brabant is voorstander van het initiëren van een landelijke stimuleringsregeling in de loonkostensfeer, die bedrijven in staat stelt om oudere werknemers langer in het arbeidsproces te houden. Partijen in de SER zullen dit via hun landelijke lijnen onder de aandacht brengen en voorts leggen wij deze gedachte neer bij de Stichting van de Arbeid.

In het verleden heeft een dergelijk idee al eens eerder op tafel gelegen, ook in Pact Brabant.² Dit soort voorstellen is gebaseerd op het feit dat zowel de arbeidsvraag als het arbeidsaanbod sterk worden beïnvloed door fiscale factoren zoals de gemiddelde en marginale belastingdruk, de vervangingsvoet en de gemiddelde en marginale wig in de reële loonkosten. Daarbij komt dat de lonen van ouderen door het jaarlijks periodiekensysteem automatisch hoger liggen dan die van jongeren.

Afgaande op de fiscale mogelijkheden (Wet Vermindering Afdracht loonbelasting en sociale premies) denken wij aan, een combinatie van, de volgende fiscale maatregelen voor de werkgever:

- Afdrachtkorting voor ouderen
- Premiekorting en/of vrijstellingen voor ouderen (WAO en WW)
- Aanvullende scholingsaftrek voor ouderen

Deze nieuwe regeling zou moeten bijdragen aan de cultuuromslag die de komende jaren in bedrijven moet worden gemaakt, zowel bij ondernemers als werknemers. Wij pleiten daarom voor een regeling met de duur van minstens 5 jaar.

Deze prijsprikkel zal een stimulans zijn voor de bestaande inspanningen in bedrijven, zoals:

- leeftijdsbewust personeelsbeleid
- verbeteren van de duurzame inzetbaarheid van werknemers
- flexibele pensioenregeling
- goed arbeidsomstandighedenbeleid

2) Regionaal flankerend beleid

Duidelijk is dat er regionaal niet of nauwelijks directe beïnvloedingsmogelijkheden zijn, dit is vooral een zaak die landelijk en in de bedrijven moet worden geregeld. Wel kan er door middel van actief flankerend regionaal beleid een goede bijdrage worden geleverd. Het is raadzaam om de mogelijkheden op dit gebied op korte termijn te inventariseren en deze zo goed mogelijk te bundelen.

SER Brabant verzoekt uw college om dit op de agenda te plaatsen van Pact Brabant.

² Pact Brabant mei 2002, voorstellen van Ecorys-NEI 'Naar een strategisch arbeidsmarktbeleid provincie Noord-Brabant, Fase 2: Fiscalisering, een kansrijke beleidsoptie voor ouderenparticipatie

Wij denken aan de volgende aanknopingspunten:

1) Ten eerste wijzen wij hier op een voorstel van FNV Bondgenoten om overleg aan te gaan met UWV Werkbedrijf om ruimte te creëren voor arrangementen gericht op het behoud van werkgelegenheid van ouderen:

“Wat dan de beleidsverandering zou kunnen zijn, is dat men eigenlijk zegt: *Wij willen voorkomen dat 45-plussers werkloos worden*. Daarvoor hebben we nu extra gelden nodig, dat zal later kosten besparen op de uitkering. Dat moet uit de WW pot of uit de pot van gemeenten. Dus als wij mogen experimenteren met preventieve arbeidsmarktmaatregelen, dan willen wij op lokaal en regionaal niveau deals kunnen maken dat wij niet over gaan tot het ontslaan van mensen mits er gelden beschikbaar komen. Dan moeten er wel harde toezeggingen gedaan kunnen worden dat men dit ook gaat waarmaken.”

2) Ten tweede kunnen nieuw in de markt gezette instrumenten als de leer-werkklokken sterker dan tot dusverre tevens worden ingezet op het behoud van werkgelegenheid c.q. de re-integratie van ouderen. Ook verdient het aanbeveling om projecten als de werkboulevards verder uit te rollen over Brabant. Doelstelling hierbij is om - vaak op de schaal van een groter bedrijventerrein, zoals De Run en De Hurk in de regio Eindhoven - werknemers werkzekerheid te bieden i.c. directe bemiddeling (werk-werk).

Met betrekking tot de inrichting van het onderwijs ligt er een specifiek aandachtspunt. In de driehoek onderwijs-bedrijfsleven-overheid moet het onderwijs aan ouderen (levenlang leren) naar onze opvatting aparte aandacht krijgen. Het aanbieden van een pakket onderwijs voor alle leeftijden werkt niet, omdat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de andere wijze van kennisvergarig door ouderen.

3) Ten derde willen wij erop wijzen dat er in het verleden al landelijk én regionaal projecten zijn opgezet voor het stimuleren van herintreding van ouderen in het arbeidsproces. Bijvoorbeeld het project Werkwijzer, ontwikkeld door PSW Arbeidsmarktadvies. Het verdient aanbeveling om de daarmee opgedane ervaringen nog eens te bezien, wellicht geeft dit aanleiding om dit type projecten hernieuwd op te pakken.

Tot slot verdient het aanbeveling om te onderzoeken of er vanuit het provinciale crisisfonds (€ 400 mln.) aanknopingspunten zijn voor het aanjagen van initiatieven op dit gebied.

Met vriendelijke groet,

Gerrit Jan Swinkels,
voorzitter

Leo Dubbeldam,
secretaris